

2009-11-23

EU-nämndens kansli
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottets kansli
Kopia: Socialförsäkringsutskottets kansli

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänst (RIF-rådet) i Bryssel den 30 november – 1 december 2009

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktlistan

Det föreligger ännu inte någon A-punktlista.

**3. Rådets beslut om bemyndigande att underteckna ett avtal mellan EU och Japan om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål (Sr Ask)
– Antagande (falsk B-punkt)**

Ävsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska anta rådsbeslutet om att avtalet kan undertecknas.

Bakgrund

Vid RIF-rådet den 26–27 februari 2009 antogs en politisk överenskommelse om ett mandat för ordförandeskapet att för EU:s räkning inleda formella förhandlingar med Japan angående ett avtal om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål.

Förhandlingarna inleddes under det tjeckiska ordförandeskapet och har sedan förts mycket intensivt under det svenska ordförandeskapet. Anledningen till det höga tempot i förhandlingarna har varit behovet av att slutföra förhandlingarna innan Lissabonfördraget träder i kraft. Förhandlingarna skulle annars få börja om från början.

Den 29 oktober 2009 kom parterna på delegationsnivå överens om den bifogade avtalstexten.

Svensk ståndpunkt

Sverige stöder att rådet röstar för ett antagande av rådsbeslutet om undertecknande av avtalet.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Flerårigt strategiskt arbetsprogram på området frihet, säkerhet och rättvisa (Stockholmsprogrammet) (punkt som ska behandlas båda dagarna) (Sr Ask/Sr Billström)

– Allmän debatt

(Offentlig överläggning enligt artikel 8.3)

Avsikten med behandlingen i rådet

Allmän debatt

Bakgrund

Det europeiska politikområdet ”frihet, säkerhet och rättvisa” omfattar räddningstjänst, polis- och tullsamarbete, straff- och civilrättsligt samarbete, asyl, migration, visering och kontroll av de yttre gränserna m.m. Inriktningen för samarbetet anges i fleråriga strategiska arbetsprogram. Det första programmet antogs 1999 i Tammerfors. Det nuvarande programmet, Haagprogrammet löper ut i december 2009 och ska ersättas av ett nytt program för perioden 2010-2014 (Stockholmsprogrammet).

Den 10 juni 2009 presenterade kommissionen meddelandet ”Ett område för frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst” där kommissionen ger sin syn på det framtida arbetet med rättsliga och inrikes frågor. Meddelandet har legat till grund för de diskussioner om ett nytt program som har förts under det svenska ordförandeskapet, bl.a. vid det informella RIF-rådet i Stockholm den 15-17 juli 2009.

Det svenska ordförandeskapet presenterade den 16 oktober ett första utkast till program (dok. 14449/09 The Stockholm Programme – An open and secure Europe serving the citizen). Texten offentliggjordes samma dag och har även delgivits riksdagens utskott. Texten har därefter varit föremål för förhandlingar i Coreper. En sista diskussion i Coreper är planerad att äga rum den 26 november.

Efter RIF-rådets behandling av utkastet till Stockholmsprogram ska ärendet gå vidare till Europeiska rådet för antagande vid mötet den 10-11 december. Det inkommande spanska ordförandeskapet kommer att ansvara för utarbetandet av en handlingsplan för genomförandet av Stockholmsprogrammet.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar Stockholmsprogrammet och målsättningen att det ska antas vid Europeiska rådets möte den 10-11 december.

En viktig utgångspunkt har varit att programmet ska fokusera på individen och dennes rättigheter i det fortsatta samarbetet. Vidare bör det framtida programmet innehålla en bättre balans, än i tidigare program, mellan åtgärder som syftar till att åstadkomma ökad trygghet, t.ex. åtgärder för att motverka terrorism, organiserad brottslighet och olaglig invandring och åtgärder för att stärka den enskildes rättigheter. När EU under de kommande åren vidtar åtgärder för att öka tryggheten bör dessa åtföljas av initiativ som också stärker rättssäkerhet och skyddet för individen t.ex. i form av minimirättigheter för tilltalade i brottmål, förbättrat skydd av och stöd till brottsoffer, utvecklade regler för dataskydd, rättigheter för migranter och en effektiv och rättvis prövning av asylansökningar. Stärkt gränskontroll ska gå hand i hand med att fler kanaler för laglig invandring öppnas upp och möjligheten att faktiskt kunna söka asyl säkras. De positiva utvecklingseffekterna av migration för ursprungsländerna ska främjas.

Se vidare i bifogad promemoria.

5. Gemensamt europeiskt asylsystem (Sr Billström)

= Lägesrapport

(Offentlig överläggning enligt artikel 8.3)

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapport från ordförandeskapet.

Bakgrund

I arbetet med att utveckla det gemensamma europeiska asylsystemet har under hösten och det svenska ordförandeskapet ett antal rättsakter behandlats och några nya förslag presenterats.

Det handlar om mottagandedirektivet, Dublinförordningen, Eurodacförordningen, stödkontoret för asyl och det EU gemensamma vidarebosättningsprogrammet.

Svensk ståndpunkt

Sverige eftersträvar ett fördjupat samarbete inom asylområdet.

Sverige välkomnar därför förslagen till förändringar i Dublin- och Eurodacförordningarna i de delar det bidrar till en mer effektiv tillämpning av Dublinsystemet samt till ett bättre skydd för personuppgifter.

Sverige välkomnar också förändringar som syftar till att mottagandevillkoren blir mer likvärdiga inom unionen och att de generellt sett förbättras.

Från svensk sida ser vi mycket positivt på inrättandet av ett europeiskt stödkontor för samarbete i asylfrågor liksom inrättandet av ett gemensamt vidarebosättningsprogram för EU.

Se vidare i bifogad promemoria.

= Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla internationellt skydd (omarbetning) (R)

– Föredragning av kommissionen och inledande diskussion
(*Offentlig överläggning enligt artikel 8.1 a*)

= Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om miniminormer för när tredjelandsemborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet (R)

– Föredragning av kommissionen och inledande diskussion
(*Offentlig överläggning enligt artikel 8.1 a*)

Avsikten med behandlingen i rådet

Föredragning från kommissionen av de omarbetade förslagen till ”asylprocedurdirektiv” och ”skyddsgrundsdirektiv” och inledande diskussion.

Bakgrund

De befintliga skyddsgrunds- och asylprocedurdirektiven antogs av Europeiska unionens råd den 29 april 2004 respektive den 2 december 2005.

I Haagprogrammet slog medlemsstaterna fast att målet för den andra fasen i arbetet med att införa ett gemensamt europeiskt asylsystem är att ett gemensamt förfarande och en enhetlig status för personer som har rätt till skydd ska införas senast år 2010. Tidsfristen justerades till 2012 när den Europeiska pakten om immigration och asyl antogs 2008.

Kommissionens förslag till reviderade skyddsgrundsdirektiv och asylprocedurdirektiv lades fram den 21 oktober 2009. Enligt kommissionen är syftet med förslagen att åstadkomma en högre grad av harmonisering samt bättre materiella och processuella skyddsnormer inom EU.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens förslag som ett led i arbetet med att nå den överenskomna målsättningen om ett gemensamt europeiskt asylsystem senast 2012.

Se vidare i bifogad promemoria.

6. Rådets beslut om ändring av förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (R) (*) (Sr Billström)

– **Antagande**

Avsikten med behandlingen i rådet

Antagande av beslut om ändring av rådets förordning (EG) nr 539/2001.
Antagande av gemensamt uttalande.

Bakgrund

Kommissionens förslag om ändring av rådets förordning (EG) nr 539/2001 innebär att medborgarna från f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Montenegro och Serbien blir viseringsfria vid inresa i Schengenområdet. Enligt förslaget ska viseringsfriheten omfatta de resenärer som reser på biometriska pass och inte kosovarer som reser på serbiska pass. Viseringsfriheten ska börja gälla från och med den 19 december 2009.

Förslaget innehåller också ett gemensamt uttalande från rådet och parlamentet med syfte att uppmuntra Albanien och Bosnien och Hercegovina att genomföra utestående reformer för att snarast också uppnå viseringsfrihet.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar förslaget och ställer sig positivt till de föreslagna ändringar i rådets förordning (EG) nr 539/2001.

Se vidare i bifogad promemoria.

7. Yttre förbindelser (Sr Ask/Sr Billström)

Dokument:

16314/09 JAIEX 88 RELEX 1095 ASIM131 CATS 125 JUSTCIV 242
USA 103 NIS 134 COWEB 274 (bifogas)
15184/09 JAIEX 79 RELEX 981 ASIM 114 CATS 112 JUSTCIV 224
USA 93 (bifogas)

a) Resultat och uppföljning av ministertrojkan EU–USA (28 oktober 2009)

Syftet med behandlingen i rådet

Informationspunkt. Återrapportering från ministermötet.

Bakgrund

Den 28 oktober 2009 hölls höstens trojkamöte om RIF-frågor på ministernivå mellan EU och USA. Ordförandeskapet representerades av justitieminister Beatrice Ask och migrationsminister Tobias Billström.

Vid förhandlingarna beslutades det s.k. *Washington statement*, ett dokument som lägger fast prioriteringarna för det fördjupade samarbetet på RIF-området mellan EU och USA under den närmaste femårsperioden. Se externa ordförandeskapswebben

http://www.se2009.eu/sv/ordforandeskapet/om_eu/rattsliga_och_inrikes_fragor.

Vidare utväxlades ratificeringsinstrumenten rörande avtalen mellan EU och USA om utlämning och rättsligt samarbete i brottmål. Spanien kommer under sitt ordförandeskap att anordna utbildning och andra möten som ett led i tillämpningen av avtalen.

Dessutom berördes frågor om dataskydd och informationsutbyte, visering och den av USA nyligen beslutade *Travel Promotion Act* som medför att resenärer till USA tvingas betala avgift (USD 10) för inresa via *Visa Waiver Programme* samt internationell samverkan, särskilt den kommande konferensen i Doha om FN-konventionen mot korruption. En fördjupad diskussion fördes om samarbetet mellan EU och USA i kampen mot människohandel, särskilt barn som utsätts för sexuella övergrepp.

Mötet har inte behandlats i EU-nämnden tidigare under ordförandeskapet.

b) Resultat och uppföljning av ministerforumet om RIF mellan EU och västra Balkan (16–17 november 2009)

Syftet med behandlingen i rådet

Informationspunkt. Återrapportering från ministermötet.

Bakgrund

Varje höst anordnas ett ministermöte i trojkaformat mellan EU och Västra Balkanländerna. Årets möte ägde rum den 16-17 november i Bryssel. Ordförande för mötet var justitieminister Beatrice Ask och statssekreterare Magnus G Graner (delar av andra dagens förhandlingar).

Mötet genomfördes i tre delar;

den första med justitieministrarna med diskussioner om domstolarnas och åklagarväsendets oberoende och utökat samarbete med Eurojust,

den andra som en gemensam session med både justitie- och inrikesministrarna med diskussion om kampen mot korruption och mot människohandel och

den tredje med inrikesministrarna om frågor rörande smuggling av sprängämnen och vapen samt samarbetet med Europol, Frontex och SECI Center (Southeast European Co-operative Initiative). Även det regionala samarbetet genom *Regional Council Cooperation* fanns på dagordningen. Inrikesministrarna antog en gemensam deklaration om ökad säkerhet rörande sprängämnen.

Mötet har inte behandlats i EU-nämnden tidigare under ordförandeskapet.

c) Förberedelse inför ständiga partnerskapsrådet EU–Ryssland (frihet, säkerhet och rättvisa) (2 december 2009)

Syftet med behandlingen i rådet

Informationspunkt om det kommande ministermötet mellan EU och Ryssland.

Bakgrund

Varje ordförandeskap anordnar ett s.k. *Permanent Partnership Council* (PPC) med Ryssland om RIF-frågor. Höstens möte kommer att äga rum den 2 december i Stockholm. Ordförande för mötet kommer att vara justitieminister Beatrice Ask och migrationsminister Tobias Billström.

Den preliminära dagordningen innehåller frågor om visering, gränssamarbete, kampen mot organiserad brottslighet inkl människohandel, arbete mot korruption samt rättsligt samarbete i brottmål och tvistemål.

Mötet har inte behandlats i EU-nämnden tidigare under ordförandeskapet.

8. Kampen mot terrorism: Halvårsrapport från samordnaren för kampen mot terrorism (Sr Ask)

– Föredragning och debatt om vissa frågor

Syftet med behandlingen i rådet

EU:s antiterrorismsamordnare (EU Counter-Terrorism Coordinator, CTC) Gilles De Kerchove ska presentera sin rapport om arbetet inom EU mot terrorismen utifrån antagen handlingsplan samt sitt diskussionspapper om EU:s strategi mot terrorism.

Bakgrund

I december 2005 antogs en övergripande EU-strategi mot terrorism som, med utgångspunkt i tidigare handlingsplan och deklarationer, tydligt förklarar EU:s policy, vilka mål som satts upp, hur de ska uppnås, på vilka områden som insatser har vidtagits och vad som prioriteras för

framtiden. I strategin delas denna policy in i fyra åtgärdsområden; förebygga, skydda, lagföra och hantera (*Prevent, Protect, Pursue and Respond*). Till den strategin finns kopplat en handlingsplan vilken uppdaterades senast 2006, och som är indelad i dessa fyra områden.

CTC har i uppdrag att två gånger per år rapportera om de åtgärder som vidtagits inom EU för att uppfylla strategin och handlingsplanen. CTC har även i samband därmed presenterat sitt s.k. diskussionspapper.

I år presenteras en utökad rapport på förslag av det svenska ordförandeskapet. Denna rapport innehåller två delar. Den första delen behandlar liksom tidigare rapporter det senaste resultatet av implementeringen av handlingsplanen och tar upp det arbete som genomförts. Den andra och nya delen följer handlingsplanens uppdelning i tabellform och listar de åtgärder enligt handlingsplanen som pågår och som ska göras. Rapporten har utökats på detta sätt istället för att återigen uppdatera hela handlingsplanen i sig.

CTC ska även informera om en rapport som lyfter fram några särskilda områden och utmaningar och syftar till att utgöra underlag för vidare diskussion om eventuella åtgärder. Av dokumentet framgår sammanfattningsvis följande:

- CTC uppmärksammar att Spanien förslår en intern säkerhetsstrategi.
- CTC noterar att det finns en känsla av utmattning avseende åtgärder för att bekämpa och förebygga terrorism men att hotet från terrorismen fortfarande är betydande. Han menar att EU bör fortsätta på den inslagna vägen och kontinuerligt förbättra arbetet med att möta hotet från terrorismen.
- CTC listar 10 särskilda utmaningar: stöd till terrorismens offer, upprätthålla mänskliga rättigheter särskilt i relation till tredje land inklusive USA, intensifiera och bredda det förebyggande arbetet, förbättra förhållandet mellan utvecklingssamarbetet och säkerhetsfrågor, följa implementeringen av de senaste rättsakterna (såsom rambeslutet om uppmaning, rekrytering och utbildning till terroristbrott), ett effektivt informationsutbyte inklusive dataskydd, skydd av turismindustrin mm, skydd av kritisk infrastruktur inklusive datornätverk, utökad dialog med den privata säkerhetssektorn och utökad dialog med försvarsverksamheten.
- CTC nämner även den nya ordningen efter Lissabonfördraget och att det är önskvärt att samtliga medlemsstater har en person som är nationell samordnare för frågor om terrorismbekämpning.

Sverige har varit engagerad i arbete för att förebygga och hindra radikaliserings och rekrytering till terrorism bl.a. genom att dels arbeta med att förbättra EU:s handlingsplan mot radikaliserings och rekrytering och dels utbyte av erfarenheter, inklusive genomförande av seminarium, om lokala polisers möjligheter till förebyggande arbete på detta område.

Det svenska ordförandeskapet har varit framgångsrikt i framförhandlandet av handlingsplanen för att öka säkerheten kring kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära material (EU CBRN Action Plan), vilken är en del av den övergripande EU-strategin mot terrorism.

Det kan noteras att Sverige även har fört upp frågan om förhållandet mellan utvecklingssamarbetet och säkerhetsfrågor, vilket nämnts av CTC.

Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer samarbete inom EU mot terrorism och välkomnar den uppdatering och rapportering som sker till ministrarna. Återrapportering kan bidra till att tempot i uppföljningsarbetet hålls uppe och att resultat verkligen nås. Den ger också indikationer om var ytterligare ansträngningar är nödvändiga.

Särskilt kan välkomnas den nya rapporteringen och uppdateringen över av vad som görs och återstår att göras för att uppfylla den antagna EU-handlingsplanen mot terrorism.

9. Rådets beslut om bemyndigande att underteckna ett avtal mellan Europeiska unionen och Amerikas Förenta Stater om behandling och överföring av finansiella betalningsdata från Europeiska unionen till Förenta staterna för programmet för att spåra finansiering av terrorism (Sr Ask)

– Antagande

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska anta rådsbeslutet om att avtalet kan undertecknas.

Bakgrund

I syfte att bekämpa terrorism och dess finansiering har USA utvecklat ett system för inhämtande och analys av meddelanden om finansiella transaktioner från det på marknaden dominerande företaget SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication). Detta system kallas Terrorist Finance Tracking Program (TFTP). SWIFT har beslutat att flytta information på sina servrar från USA till Europa och för att det ska fungera krävs ett avtal om informationsutbyte mellan EU och USA. EU:s medlemsstater anser att TFTP är ett viktigt instrument i kampen mot terrorismen, även för EU, och att det bör fortsätta fungera som tidigare.

Förhandlingar om ett avtal om informationsutbyte mellan EU och USA avsett för TFTP påbörjades i juli 2009 efter att rådet enhälligt antagit ett mandat för ett tillfälligt avtal om maximalt ett år.

Målsättningen är att Europaparlamentet fullt ut ska kunna delta i förhandlingar och beslut när den nya rättsliga grunden för deras medverkan föreligger enligt Lissabonfördraget.

Ordförandeskapet har drivit förhandlingarna i samverkan med kommissionen och med bistånd från rådssekretariatet. Förhandlingarna mellan EU och USA har nu avslutats och ett förslag till avtal har presenterats i Coreper.

Ordförandeskapet har även presenterat en deklARATION som innebär att ett nytt permanent avtal ska förhandlas fram så snart möjligt, med Europaparlamentets medverkan i enlighet med Lissabonfördraget.

Svensk ståndpunkt

Sverige bör rösta för antagande av avtalet.

I förhandlingarna mellan EU och USA om ett permanent avtal, där Europaparlamentet ska kunna medverka fullt ut i enlighet med Lissabonfördraget, bör frågor om proportionalitet, dataskydd och reciprocitet i informationsutbytet behöva ägnas särskild uppmärksamhet.

Se vidare i bifogad promemoria.

10. Förslag till en strategi för informationshantering för EU:s interna säkerhet (Sr Ask)

– Godkännande

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet ska godkänna förslaget till en strategi för informationshantering för EU:s interna säkerhet.

Bakgrund

Förebyggande och bekämpning av brott inom EU kan effektiviseras genom att informationsutbytet underlättas och förbättras. Det handlar om tillgång till rätt information, i rätt tid och på rätt plats. Detta kom till uttryck redan i Haag-programmets princip om tillgänglighet till information som också nämns i förslaget till Stockholmsprogram. Principen innebär att en myndighet i ett EU-land som behöver information för att utföra sin brottsbekämpande verksamhet ska kunna få tillgång till relevant information från en annan myndighet, även om denna finns i en annan medlemsstat.

Det svenska ordförandeskapet föreslog därför en strategi för hantering av information för den inre säkerheten som också innehåller nödvändiga ingredienser för ett sammanhållet och samordnat angreppssätt på IT-utvecklingen.

Svensk ståndpunkt

Sverige anser att strategin kommer att bli ett viktigt bidrag till arbetet med att bringa ordning och reda i IT-utvecklingen till stöd för det brottsbekämpande informationsutbytet.

Se vidare i bifogad promemoria.

11. Instrument om bekämpning av sexuella övergrepp mot barn, sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi (Sr Ask)

– Lägesrapport

(Offentlig överläggning enligt artikel 8.1)

Avsikten med behandlingen i rådet

Informationspunkt.

Dokument 16193/09 JAI 844 DROIPEN 157 CATS 124 bifogas.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 april 2009

(presentation av förslaget) och 29 maj 2009 (lägesrapport).

Tidigare behandlad vid information till Justitiekottet: 2 april 2009

(presentation av förslaget) och inför RIF-rådet 4-5 juni 2009

(lägesrapport, endast skriftlig information lämnades).

Bakgrund

Kommissionen lade våren 2009 fram ett förslag till nytt rambeslut om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi. Förslaget till rambeslut syftar till att skapa ett mer heltäckande regelverk för att i ökad utsträckning förebygga och bekämpa denna typ av brottslighet samt skydda brottsoffren. Förslaget innehåller bestämmelser om bl.a. en utvidgad kriminalisering av sexuella övergrepp mot barn, sexuellt utnyttjande av barn och i viss mån även beträffande barnpornografi, skärpta lägsta maximistraff, diskvalificering i vissa fall av personer dömda för brott som omfattas av rambeslutet att utöva aktiviteter som innefattar regelbunden kontakt med barn, särskilda preskriptionsregler, utvidgad jurisdiktion, skydd av och stöd till brottsoffer, interventionsprogram samt blockering av tillgång till webbsidor som innehåller barnpornografi.

Förhandlingarna har bedrivits med hög ambitionsnivå under det svenska ordförandeskapet. Trots täta förhandlingstillfällen har det dock inte varit möjligt att nå fram till samsyn i rådsarbetsgruppen rörande helheten i rambeslutet. När Lissabonfördraget träder i kraft försvinner den rättsliga grunden för att anta rambeslut. För fortsatta förhandlingar i frågorna krävs att ett förslag till direktiv läggs fram, något som i praktiken torde förutsätta ett initiativ från kommissionens sida. Kommissionen har ännu

inte givit sin syn på eventuella fortsatta förhandlingar i frågorna under det nya fördraget.

Syftet med behandlingen i rådet är att ministrarna ska kunna notera förhandlingsläget i arbetsgruppen vid tiden för Lissabonfördragets ikraftträdande och att det ska kunna utgöra ett underlag och en utgångspunkt för eventuella fortsatta förhandlingar om ett direktiv.

Se vidare om kommissionens ursprungliga förslag i faktapromemoria 2008/09:FPM114.

12. Instrument om överförande av straffrättsliga förfaranden (Sr Ask)

– Riktlinjedebatt

(Offentlig överläggning enligt artikel 8.1)

Avsikten med behandlingen i rådet
Riktlinjedebatt

Under det svenska ordförandeskapet har ett utkast till rambeslut om överförande av lagföring diskuterats (senaste dokument 15895/09 COPEN 226 – se närmare under Bakgrund). I och med att Lissabonfördraget träder i kraft den 1 december 2009 finns det inte längre något formellt förslag att diskutera eftersom den rättsliga grunden för rambeslutet upphör att gälla.

Behandlingen vid RIF-rådet 30 november-1 december kommer i stället att baseras på ett dokument från ordförandeskapet innehållandes resultatet av förhandlingarna om rambeslutet. Dokumentet kommer att presenteras under vecka 48. Texten kommer emellertid i sak att ha samma innehåll som utkastet till rambeslutet har haft. Behandlingen i rådet kommer att utgöras av en framåtsyftande riktlinjedebatt. Avsikten är att innehållet i rambeslutet ska kunna ligga till grund för ett initiativ till ett direktiv om överförande av lagföring enligt Lissabonfördragets ordning. Det framtida initiativet kan komma att läggas fram av såväl medlemsstaterna som av kommissionen.

I stort sett är det bara en fråga i sak som återstår att diskutera. Det gäller i vilken omfattning en medlemsstat ska se till att utöka sin jurisdiktion för gärningar som begåtts utanför den statens territorium. Behandlingen i rådet syftar till att få acceptans för att de medlemsstater som är beredda att fullt ut utöka sin jurisdiktion till samtliga fall ska kunna göra detta, samtidigt som det accepteras att vissa medlemsstater inte behöver gå lika långt.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: senast 16 oktober 2009.

Tidigare behandlad vid information till Justitiekottet: senast 15 oktober 2009.

Bakgrund

I juni 2009 lade Sverige fram ett förslag till rambeslut om överförande av lagföring tillsammans med 15 andra medlemsstater. Förhandlingar påbörjades i juli och avslutades den 3 november 2009.

Överförande av lagföring innebär att en person som är misstänkt för brott lagförs i en annan stat än den stat där lagföringen pågår eller ska inledas. Skälet för att lagföring överförs är att den bör ske där det är lämpligast. Det övergripande syftet med att överföra lagföring är ökad effektivitet i gränsöverskridande straffrättsliga förfaranden och förbättrad rättskipning. Även processekonomiska skäl talar för att överförande av lagföring sker i större utsträckning än idag.

Under vissa närmare angivna förutsättningar ska en brottsbekämpande myndighet i en medlemsstat kunna begära att en myndighet i en annan medlemsstat tar över lagföringen av en viss gärning. För att ett överförande ska ske krävs att ett överförande medför ett effektivare förfarande och en förbättrad rättskipning. Ett överförande förutsätter att det finns en misstänkt gärningsman och att gärningen är straffbar i båda staterna. I de fall den medlemsstat som ska ta över lagföringen inte har jurisdiktion över gärningen, dvs. behörighet att döma över gärningen vid domstol, ska en sådan behörighet tillskapas för att ett överförande ska kunna ske. Innan en ansökan om överförande av lagföring görs ska den misstänkte, liksom brottsoffret, som regel informeras om det tänkta överförandet. Myndigheterna i medlemsstaterna ska ha direktkontakt med varandra och kan samråda på informell basis innan ett formellt förfarande tar vid. Ansökan görs genom ett särskilt upprättat formulär, som översätts innan det översänds. Den mottagande myndigheten har vissa möjligheter att vägra ta emot lagföringen, dels om det saknas förutsättningar att åtala gärningen på grund av att gärningen t.ex. är preskriberad eller den misstänkte är minderårig, och dels om den mottagande myndigheten bedömer att ett överförande inte skulle leda till ett effektivare förfarande och en förbättrad rättskipning. Möjlighet att konsultera Eurojust och det rättsliga nätverket i ett enskilt ärende finns.

Rådet har vid sitt möte den 23 oktober 2009 bekräftat behovet av ett instrument på området. Nu återstår främst att finna en lösning på hur mekanismen för tillskapande av jurisdiktion ska utformas för att ett komplett utkast till ett nytt instrument ska kunna bli resultatet av det svenska ordförandeskapet.

Svensk ståndpunkt

Ett utvecklat samarbete kring överförande av lagföring ska ses som ett komplement till det nuvarande straffrättsliga samarbetet. Åtgärden kan vara ett alternativ till mer repressiva åtgärder, t.ex. användning av den

europiska arresteringsordern, och kan leda till en sammanförd och effektivare lagföring av brott som utreds i olika medlemsstater. Rådet har antagit ett rambeslut om förebyggande och lösning av jurisdiktionskonflikter. Rambeslutet reglerar informationsutbyte och samråd mellan medlemsstaterna när flera medlemsstater är behöriga att lagföra samma person för samma gärning. Rambeslutet berör dock endast en del av det samarbete som faller under området överförande av lagföring.

Även om ett rambeslut om överförande av lagföring inte kommer att kunna antas bör arbetet i dessa frågor fortgå med nuvarande textförslag som utgångspunkt. Målsättningen är att ett formellt förslag under Lissabonfördraget ska kunna initieras. Eftersom rådet ser ett behov av att utveckla samarbetet kring dessa frågor bör arbetet fortsätta men inom ramen för det nya fördraget.

När det gäller den svåra frågan – i vilken utsträckning en medlemsstat bör utöka sin jurisdiktion för gärningar som begåtts utanför dess eget territorium – är det Sveriges mål att skapa en acceptans för att de medlemsstater som vill samarbeta fullt ut på detta område genom att utöka sin jurisdiktion i samtliga möjliga situationer ska kunna göra det, men också för att de medlemsstater som har stora grundläggande svårigheter att kunna ta det steget, får möjligheter att begränsa sitt åtagande.

13. Människohandel (Sr Ask)

a) Instrument för rådets rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skydd av offer för sådan verksamhet

– **Riktlinjedebatt**

(Offentlig överläggning enligt artikel 8.1)

Ävsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Bakgrund

Kommissionen lade under våren 2009 fram förslag till ett nytt rambeslut om förebyggande och bekämpande av människohandel samt skyddande av offer. Förslaget var tänkt att ersätta rådets rambeslut av den 19 juli 2002 om bekämpande av människohandel (2002/629/RIF).

En första läsning av förslaget genomfördes under det tjeckiska ordförandeskapet. Sverige har under sitt ordförandeskap haft täta mötestillfällen, sammanlagt nio dagar, och arbetat hårt för att driva förhandlingsarbetet framåt, vilket också lyckats väl.

Vid RIF-rådet den 23 oktober löstes samtliga frågor som behandlades ut, bl.a. frågan om lägsta maximistraff för de allvarligaste fallen av människohandel, vissa frågor om jurisdiktion och genomförandetiden för rambeslutet. Ett par enstaka reservationer återstår att lyfta.

När Lissabonfördraget träder i kraft försvinner den rättsliga grunden för att anta rambeslut. Mot den bakgrunden kommer rambeslutet att tas upp till riktlinjedebatt vid RIF-rådet den 30 november – 1 december. Innan dess räknar det svenska ordförandeskapet med att de återstående reservationerna kommer att lyftas, vilket innebär att enighet kommer att råda om förhandlingsresultatet. Troligtvis kommer kommissionen framöver att lägga fram ett förslag till direktiv som bygger på förhandlingsresultatet.

Svensk ståndpunkt

Arbetet med att bekämpa människohandel är sedan länge en högt prioriterad fråga för Sverige. I arbetet mot människohandel är internationell samverkan en förutsättning för framgång och det europeiska samarbetet av central betydelse. Sverige är positivt till och välkomnar initiativ till ett fortsatt arbete inom EU för att ytterligare förstärka arbetet med att motverka och bekämpa människohandel. Detta gäller inte minst kommissionens förslag till nytt rambeslut mot människohandel.

Sverige ser med tillfredsställelse att EU:s medlemsstater enats om nya, effektivare och ändamålsenliga bestämmelser i kampen mot människohandel. Det ger kommissionen en god grund för arbetet med att utarbeta ett förslag till direktiv i frågan under Lissabonfördraget och bör kunna bidra till ett snabbt antagande av instrumentet.

Se vidare i bifogad promemoria.

b) Åtgärdsinriktat dokument om förstärkning av EU:s yttre dimension när det gäller åtgärder mot människohandel

– Antagande

(Offentlig överläggning enligt artikel 8.3)

Ärskikten med behandlingen i rådet

Rådet ska anta dokumentet om förstärkning av EU:s yttre förbindelser när det gäller åtgärder mot människohandel.

Bakgrund

Människohandel är en viktig fråga i EU:s yttre förbindelser. Det handlar om att stärka relationerna och samarbetet med ursprungsländer för människohandel och länder varigenom människohandeln passerar samt att utveckla samordningen inom EU för att få en bättre effektivitet i de åtgärder som vidtas.

Det svenska ordförandeskapet har tagit fram ett tematiskt s.k. *Action Oriented Paper* (AOP) med ett antal åtgärder och rekommendationer mot människohandel som ska antas vid rådsmötet. Den bygger på tre huvudspår:

1. Att stärka partnerskapen med tredje länder, regionala fora och internationella organisationer som en övergripande prioritering i alla relevanta sammanhang inom EU:s yttre förbindelser. AOP:n ger också utrymme för länderspecifika partnerskap som bör vara skräddarsydda.
2. Att förstärka och förbättra samordningen på EU-nivå. AOP:n kommer att ses över regelbundet och en särskild matris över de sammanhang där människohandel tas upp kommer att tas fram. Europol kommer också att ta fram en särskild hotbilsrapport.
3. Att vidta och utveckla åtgärder på de tre områdena förebyggande, brottsoffskydd och brottsbekämpning. Bl.a. beskriver AOP:n åtgärder för ett ökat fokus på grundorsaker, stärkande av frivilligorganisationer som visat sig göra en viktig insats för att bistå brottsoffer samt att öka antalet gränsöverskridande brottsutredningar.

Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer den föreslagna handlingsinriktningen mot människohandel i EU:s yttre förbindelser. Enligt svensk mening bör EU:s många yttre förbindelser, även utanför det rättsliga och inrikes området, användas mer systematiskt i syfte att göra EU till en slagkraftig global aktör i arbetet mot människohandel. Även samordningen inom EU på området bör förstärkas.

Sverige menar att EU bör lyfta fram människohandelsfrågan i internationella sammanhang och åtgärder för att ytterligare utveckla partnerskapen med tredje länder, regionala samarbetsfora och internationella organisationer.

Se vidare i bifogad promemoria.

14. e-juridik (Sr Ask)

– Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapport. Rådet väntas notera det arbete som gjorts och bekräfta pågående och kommande arbete med projektet. Det mest väsentliga i rapporten rör förseningen av arbetet med den s.k. europeiska e-juridikportalen. I rapporten uppmanas kommissionen att vidta alla tänkbara åtgärder för att tillförsäkra ett möjligt öppnande av portalen så snart som möjligt.

Dokument 15519/09 JURINFO 131 JAI 228 JUSTCIV 21 COPEN 230 och 16331/09 JURINFO 143 bifogas.

Tidigare behandlad (e-juridikprojektet) vid samråd med EU-nämnden:
30 maj 2008, 21 november 2008, 20 februari 2009, 3 april 2009 och 29 maj 2009.

Tidigare behandlad (e-juridikprojektet) vid information till Justitieutskottet:
29 maj 2008, 20 november 2008, 19 februari 2009, 2 april 2009 och inför RIF-rådet 4-5 juni 2009 (endast skriftlig information lämnades).

Bakgrund

Syftet med e-juridikprojektet är att förbättra medborgarnas tillgång till rättsväsendet genom att utveckla användningen av informations- och kommunikationsteknik inom juridiken, särskilt genom att skapa en europeisk juridikportal på nätet.

Vid RIF-rådets möte i november 2008 antogs en handlingsplan för europeisk e-juridik. I planen anges konkreta prioriteringar och en tidplan för att utveckla e-juridiken. Av planen framgår att kommissionen ansvarar för att ta fram en första version av portalen före utgången av 2009. E-juridikportalen är tänkt att vara en "one-stop-shop" där användaren kan få tillgång till en stor mängd information på samtliga EU-språk om regler och förfaranden, både EU-gemensamma och nationella. På sikt är det tänkt att informationsutbytet mellan medlemsstaterna ska utvecklas så att t.ex. processuella förfaranden, såsom europeiska betalningsförelägganden, ska kunna genomföras elektroniskt via portalen. Vidare kommer - med beaktande av persondataskyddsaspekter - nationella register, såsom t.ex. insolvensregister, gradvis att sammankopplas med hjälp av portalen. Tänkt användare är såväl enskilda, t.ex. företagare och brottsoffer, som yrkesverksamma jurister.

Europaparlamentet har i en rapport i december 2008 välkomnat e-juridikprojektet.

Under våren 2009 har kommissionen anlitat IT-företaget Unisys för att bygga den första versionen av portalen. I mitten av oktober 2009 uppstod problem i samband med planerade tester av portalen. Kommissionen meddelade i slutet av oktober 2009 att Unisys inte kan leverera en funktionsduglig första version till avtalat datum. Beslut har därför fattats om att invigningsevenemanget, som Sverige planerat tillsammans med kommissionen och rådssekretariatet den 15-16 december 2009 i Stockholm, inte ska äga rum.

Under Sveriges ordförandeskap har det tagits fram ett dokument som fördelar ansvaret mellan kommissionen och medlemsstaterna gällande portalens innehåll och drift.

Svensk ståndpunkt

Sverige beklagar att e-juridikportalen inte kan invigas som planerat. I den uppkomna situationen är det viktigt att arbeta för att portalen kan driftsättas så snart som möjligt. I rapporten uppmanas därför kommissionen att vidta alla tänkbara åtgärder i syfte att så sker.

Dokumentet som behandlar portalens innehåll och drift är viktigt för att försäkra att en framtida portal får ett innehåll som håller hög kvalitet.

15. Övriga frågor

-

Möte i Gemensamma kommittén på ministernivå

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. Informationssystemet för viseringar (Sr Billström)

– Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet
Lägesrapport.

Bakgrund

VIS-förordningen som omfattar bestämmelser rörande översändande och utbyte av uppgifter om viseringsansökningar inkluderande biometri (fingeravtryck och ansiktsfotografi) antogs den 9 juli 2008. Driftstarten av VIS är ytterligare försenad och tidigare startdatum satt till den 21 december 2009 kommer inte att kunna uppfyllas. Förseningen beror dels på problem i det centrala systemet men även på grund av enskilda medlemsstaters fördröjning vad gäller de nationella förberedelserna. Vid rådet den 30 november kommer kommissionen att lämna en lägesrapport och förutsättningar för en ny realistisk och hållbar tidplan kommer att diskuteras.

Ordförandeskapet fortsätter att fokusera på att driftsätta VIS så snabbt som möjligt och verka för att minimera riskerna för vidare förseningar.

Svensk ståndpunkt

Driftstarten av VIS är en prioriterad fråga för Sverige. Sverige som ligger långt framme i förberedelserna för VIS nationellt anser att det är mycket viktigt att VIS inte försenas ytterligare.

Se vidare i bifogad promemoria.

3. SIS II (Sr Ask)

– Lägesrapport

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesrapport.

Bakgrund

Schengens informationssystem (SIS) är det gemensamma efterlysnings- och spaningsregister som används av länderna som deltar i Schengensamarbetet. Utvecklingen av nästa generation av systemet (SIS II) pågår under kommissionens ledning sedan ett flertal år. Utvecklingen av systemet har kantats av ett flertal förseningar.

Under våren 2009 genomfördes en analys- och reparationsfas för att identifiera och föreslå lösningar avseende de tekniska bristerna i systemet. Parallellt togs en modell för en alternativ teknisk lösning fram att använda om den nuvarande tekniska lösningen visade sig alltför bristfällig. Vid RIF-rådet den 4-5 juni 2009 antogs slutsatser om SIS II som sammanfattningsvis innebar att:

- Utvecklingen av SIS II ska fortsätta med samma tekniska lösning utifrån den reparationsplan som tagits fram under våren.
- Som en säkerhetsgaranti mot ytterligare allvarliga problem ska den alternativa tekniska lösningen behållas som en reservplan.
- Under slutet av 2009 ska en särskilt milstolpstest utföras för att bedöma om vissa vitala delar av det centrala systemet är tillräckligt stabila. Om detta milstolpstest misslyckas ska en övergång till reservplanen sättas i verket.
- Parallellt ska styrningen av projektet förstärkas. Dels genom att öka medlemsstaternas insyn i projektet och dels genom att klargöra och förtydliga ledningsstrukturen (det sätt på vilket kommissionen och dess leverantör utför uppdraget).

Det svenska ordförandeskapets ambition har varit att genomföra rådsslutsatserna på ett effektivt sätt och på så sätt bidra till att föra SIS II arbetet framåt.

De delar som kan påverkas av ordförandeskapet har gått bra. Den huvudsakliga utmaningen – att planera och genomföra milstolpstestet under 2009 – ser ut att vara möjligt utifrån ett tekniskt perspektiv. Det är däremot mycket osäkert om testet kommer att kunna genomföras. Det är inte otänkbart att kommissionen tvingas säga upp avtalet med

nuvarande leverantör. Ett sådant agerande skulle sannolikt innebära att en övergång sker till det alternativa tekniska scenariot, dvs. att utvecklingen övertas av ett annat IT-företag. I så fall kommer SIS II att bli ytterligare försenad. Det bör emellertid inte påverka kostnaderna för systemet.

Svensk ståndpunkt

Sveriges fortsatta ambition är att arbetet med att ta fram nästa generation av SIS ska kunna avslutas på ett så smidigt sätt som möjligt med hänsyn till såväl juridiska, ekonomiska som tekniska faktorer.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området med frihet, säkerhet och rättvisa (Sr Ask)
– Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussionspunkt.

Bakgrund

I de rättsakter som inrättar och reglerar den andra generationen av Schengens informationssystem (SIS II) och Informationssystemet för viseringar (VIS) anges att efter en övergångsperiod ska en förvaltningsmyndighet, finansierad via Europeiska unionens allmänna budget, ges ansvar för den operativa förvaltningen av systemen. Ett nytt regelverk för det Europeiska fingeravtryckssystemet Eurodac förhandlas för närvarande och förväntas utformas på samma sätt som SIS och VIS när det gäller förvaltningsansvaret.

Mot bakgrund av detta har kommissionen 2006-2007 genomfört en konsekvensanalys för att bedöma vilken lösning som bäst motsvarar behovet av långsiktig förvaltning av systemen SIS II, VIS och Eurodac. Den lösning som i konsekvensanalysen ansågs mest lämplig var inrättandet av en ny självständig europeisk byrå med ansvar i första hand för förvaltningen av ovanstående system, men även med potential att hantera förvaltningen av framtida gemensamma IT-system inom området med frihet, säkerhet och rättvisa. Kommissionen antog den 26 juni 2009 de lagförslag som föreslår inrättande av den nya europeiska byrån.

Förhandlingar om de presenterade rättsakterna påbörjades under svenskt ordförandeskap den 9 september. En första läsning av förslagen har genomförts. Tiden är därför mogen för ett första meningsutbyte kring förslagen även på ministernivå.

Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer att förslaget förhandlas vidare med målsättningen att en byrå inrättas. Samtidigt behöver förslaget analyseras ytterligare innan slutlig inställning tas till dess olika delar.

Se vidare i bifogad promemoria.

5. Rådets beslut om ändring av förordning (EG) nr 539/2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (Sr Billström)

- *Se ovan, dagordningspunkt 6.*

6. Övriga frågor

-

(R) = Rättsakt.

(*) = Punkt om vilken omröstning kan begäras.